

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5023/23
14.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца Градске општине Стари град, Београд, ул.Македонска бр.42, чији је законски заступник Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење Градског правобранилаштва за Општине Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари град, ул.Македонска бр.42, Београд, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Никола Петровић, адвокат из Београда, ул.Алексе Ненадовића бр.31/10, ради иселења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 6714/22 од 01.06.2023. године, након главне и јавне расправе, одржане пред другостепеним судом дана 14.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 6714/22 од 01.06.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени АА да тужиоцу Градској општини Стари град на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да се са свим лицима и стварима исели из стана број 9 по структури једнособан, који се налази на другом, последњем спрату у поткровљу, дворишне стамбене зграде у ул.... бр... у ..., површине 24 м² и да тако испражњен стан од лица и ствари Градској општини Стари град преда на слободно коришћење и располагање, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 297.750,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Благовременом жалбом тужени је побијао наведену пресуду у целости из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка обе парничне странке су опредељено тражиле.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), а по одржаној расправи пред другостепеним судом у смислу члана 383 став 4 ЗПП, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

На одржаној расправи Апелациони суд је прочитао све доказе који су изведени пред првостепеним судом, читањем свих записника са одржаних рочишта, записника о изведеном доказу саслушања туженог у својству парничне странке, а који доказ је поново извео на главној расправи од 14.04.2025. године, па је након оцене свих изведених доказа у току првостепеног и другостепеног поступка у складу са чланом 8 ЗПП, утврдио да је зграда бр... у ул.... у ... национализована 1953. године и предата је на управљање Управи стамбених зграда Народног одбора општине Стари град. Између туженог као даваоца издржавања и сада покојних ББ и ВВ, као прималаца издржавања, пред Четвртим општинским судом у Београду 22.07.1983. године закључен је уговор о доживотном издржавању по ком су се примаоци издржавања као носиоци станарског права на једнособном стану у поткровљу зграде у улици ... бр..., сагласили да тужени као давалац издржавања и даље остане у стану у улици ... бр..., који заједнички користе пошто су засновали економску заједницу ради лакшег и једноставнијег живота. Као накнаду за све услуге и обавезе које давалац издржавања а тужени пружа, примаоци издржавања са своје стране остављају у наслеђе даваоцу издржавања а туженом сву своју имовину која се буде затекла у моменту њихове смрти. ББ на основу Закључка комисије за стамбена питања скупштине општине Стари град од 16.01.1991. године у својству носиоца станарског права закључила је уговор о коришћењу стана бр. 9 у улици ... бр. ... са Јавним предузећем за стамбене услуге у Београду а који ће користити без чланова породичног домаћинства. На адреси предметног стана, супруга туженог пријављена је од 04.01.1989. године а син одмах по рођењу 14.10.1985. године. Из уверења ПУ за Град Београд, Одељења за држављанство и друге управне послове, Одсек за личне карте и пребивалишта грађана од 03.03.2025. године произлази да је тужени АА имао пријављено пребивалиште на територији Града Београда и то од 17.10.1966. године на адреси ..., од 24.11.1966. године на адреси ..., 30.10.1968. године на адреси ..., од 18.06.1990. године ... и од 06.09.2002. године на адреси ... Тужени као пуномоћник ББ, по овереном пуномоћју од 12.02.1991. године, Општини Стари град, Одељењу за имовинско правне послове, поднео је захтев за откуп предметног стана и таксу за оверу уговора на име носиоца станарског права уплатио је 03.06.1992. године. Градоначелнику Града Београда тужени је 2016. године поднео предлог за закључење уговора о откупу предметног стана који је прослеђен општини Стари град на надлежност која захтев туженог није прихватила. Према стању Службе за катастар непокретности, КО ..., на стану бр.9 површине 24 м2, у улици ... бр... на мансарди, по структури једнособан, уписана је Република Србија као носилац права државне својине а општина Стари град као носилац права коришћења.

ББ је преминула дана 03.05.1992. године, што је утврђено из извода из МК умрлих од 24.02.2025. године.

Тужени је у име сада пок.ББ по основу њеног писменог овлашћења, поднео захтев тужиоцу за откуп предметног стана, те је исти уговор по овом овлашћењу у њено име и потписао на месту “за купца”, који уговор је потписао и радник тужиоца, ГО Стари град, била је заказана и овера уговора у суду, али је од стране тужиоца тражено ново овлашћење с обзиром да је истекао рок од 6 месеци његовог важења, а ново овлашћење тужени није доставио тужиоцу с разлога што је сада пок.ББ у том тренутку била у тешком здравственом и неурачунљивом стању, те иста није могла да потпише ово овлашћење, те су списи предмета за откуп предметног стана, архивирани. Његов син ГГ, са којим живи у заједничком домаћинству са ГГ супругом и њихово двоје деце, се обраћао градоначелнику Града Београда током овог поступка у његово име, ради закључења уговора о откупу, алтернативно уговора о закупу, али никакав уговор поводом предметног стана није закључен. Тужени је по струци био пекар и од Удружења занатлија је добио на коришћење стан у ... у ул...., површине 38 м², као и за своју супругу и двоје малолетне деце, на ком стану је сада власник и има пријављено боравиште, те повремено борави и у овом стану и у предметном стану у ул.... бр... у Све ово утврђено је из исказа туженог датог у својству парничне странке у првостепеном и другостепеном поступку.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања Апелациони суд налази да је правилно првостепени суд закључио да тужилац није лице које има законско право да настави са коришћењем предметног стана после трајног престанка коришћења истог од стране ранијег носиоца станарског права услед смрти истог, јер не испуњава услове за коришћење овог стана у смислу одредбе члана 15 Закона о стамбеним односима, те је тужбени захтев тужиоца усвојио.

Законом о стамбеним односима (“Службени гласник СРС” број 12/90, 47/90 и 55/90 и “Службени гласник РС” број 3/90 и 7/90 који је престао да важи 2.8.1992. године) чланом 9 ставом 1 прописано да носилац права располагања на стану у друштвеној својини (давалац стана на коришћење) самоуправним општим актом, односно прописом уређује услове и начин располагања својим становима. Ставом трећим прописано је да станови у друштвеној својини могу да се користе по основу закупа и по основу станарског права. Одредбом члана 14 истог Закона о стамбеним односима, прописано је ставом 1 да лице коме је правноснажном одлуком надлежног органа дат стан на коришћење и давалац стана на коришћење, односно предузео је у име и за рачун даваоца стана на коришћење врши послове одржавања стана у згради, дужни су да закључе уговор о коришћењу стана. Ставом 2 да када лице из става један овог уговора закључи уговор о коришћењу стана и усели се у стан, стиче станарско право (носилац станарског права). Одредбом члана 15 став 2 истог закона прописано је да када носилац станарског права по другом основу (смрт, напуштање стана и друго) осим случајева из става један овога члана престане трајно да користи стан, носилац станарског права постаје члан његовог породичног домаћинства и то: брачни друг, а ако њега нема његово дете (рођено у браку или ван брака, усвојено и пасторак), ако њега нема његов родитељ, а ако њега нема родитељ његовог брачног друга који је са њим заједно становао у стану. У случају да је у стану остало више наведених лица истог степена сродства са ранијим носиоцем станарског права, они ће споразумно између себе да одреде носиоца станарског права, а ако не постигну споразум о томе ће да одлучи давалац стана на коришћење, односно суд у ванпарничном поступку на захтев заинтересованог лица. Ставом трећим да ако у случаја става другог овог члана у стану

није остало лице које има право да постане носилац станарског права, на том стану а остало је лице које је престало да буде члан породичног домаћинства или сродник носиоца станарског права у правој усходној и нисходној линији крвног сродства, који је са њим остварио дугогодишњу заједницу живота и становања (најмање 10 година до његове смрти), то лице може да настави да користи стан под условом да са даваоцем стана на коришћење закључи уговор о закупу стана у смислу члана 11 овога закона. У случају спора у погледу права на закључење уговора о закупу и лице са којима треба да се закључи уговор, одлучиће суд у ванпарничном поступку, на захтев заинтересованог лица. Ставом шестим да ако давалац стана на коришћење сматра да ни једно од лица која су остала у стану после трајног престанка коришћења стана од стране носиоца станарског права нема право да настави да користи стан, може тужбом надлежном суду да тражи њихово исељење.

По основу Закључка комисије за стамбена питања скупштине општине Стари град IV-01 број 360-4772/90 од 16.01.1991. године, Градска општина Стари град је давалац стана на коришћење сада покојној ББ у својству носиоца станарског права. Наиме, давалац стана на коришћење сходно цитираним одредбама Закона о стамбеним односима ("Службени гасник СРС" број 12/90, 47/90 и 55/90 и "Службени гласник РС" број 3/90 и 7/90 који је престао да важи 2.8.1992. године), а који се има применити у спорном материјално правном односу овлашћен је да тужбом тражи исељење лица која су наставила да стан користе после смрти носиоца станарског права уколико исти не испуњавају услове да наставе са коришћењем стана сходно цитираној одредби члана 15 Закона о стамбеним односима, те је тужилац активно легитимисан у овој правној ствари.

Неосновано је жалбено указивање туженог да је за предметни стан у ул.... бр... закључен уговор о откупу 1991. године између сада пок.ББ и тужиоца, који је правно ваљан, с обзиром да је исти потписан и то "за купца" потписао је овде тужени по овлашћењу сада пок.ББ, као и "за продавца" потписао је овлашћени радник код тужиоца и да без обзира што исти није оверен од стране суда, испуњава услове за конвалидацију. Ово све с разлога што из достављених копија списка предмета тужиоца бр.360-2469/91, који је предмет оформљен ради откупа предметног стана, је утврђено да је на омоту списка назначено "стан није откупљен" и из дописа од 04.08.1993. године, насловљен на ББ, произилази да се од стране тужиоца тражила додатна документација која није достављена уз захтев за откуп стана, ново овлашћење издато овде туженом, као пуномоћнику ББ, с обзиром да је истекло важење истог од 6 месеци, те како додатна документација није достављена уз захтев за откуп стана, управо с тих разлога предмет је дана 24.09.1993. године, архивиран. Како за предметни стан није закључен уговор о откупу, јер исти није оверен од стране суда, нити је тужени пружио доказ да је откупну цену која је наведена у уговору, уплатио, јер из списка произлази да је само платио таксу за оверу уговора, то нису испуњени услови из одредбе члана 1-4 Закона о промету непокретности, важећим у време закључења уговора о стицању својине на стану број 360-2469/91 ("Службени гласник СРС" бр.43/81, 24/85-др.закон, 26/87, 6/89-др.закон, 30/89-др.закон и 40/89, "Сл.лист СФРЈ" бр.55/90-одлука УСЈ). При том је без значаја чињеница да је у овом уговору на месту "за купца", потписао овде тужени у својству овлашћеног лица купца ББ, као и да је овлашћени радник код тужиоца потписао на месту "за продавца", а с разлога што је пре овере уговора тужилац од туженог тражио ново овлашћење за закључење овог уговора, који никада није

доставио, а с разлога што је у међувремену ББ преминула дана 03.05.1992. године, те како нису испуњени законски услови за конвалидацију овог уговора, тужени нема правни основ коришћења предметног стана, јер није лице које има законско право да настави са коришћењем предметног стана после трајног престанка коришћења истог од стране ранијег носиоца станарског права ББ, услед смрти истог, јер не испуњава услове за коришћење овог стана у смислу цитиране одредбе члана 15 Закона о стамбеним односима.

Нису основани ни жалбени наводи туженог да није пасивно легитимисан у овој правној ствари, јер никада није био пријављен на предметној адреси у ул.... бр..., а с разлога што је и сам тужени приликом саслушања у својству парничне странке, пред овим судом изјавио да живи у предметном стану са својим сином и његовом породицом, као и да борави у стану, чији је власник, у ... у ул...., те туженом није повређено право на дом, гарантовано чланом 8 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода – Европска конвенција (“Службени лист СЦГ-међународни уговори” бр.9/03, 5/05), а с разлога, како то произилази из самог казивања туженог, исти је власник стана у ... у ул...., површине 38 м2.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог, али их посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП, јер су исти без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Са изложеног, одлучено је као у изреци на основу члана 387 став 1 тачка 2 ЗПП-а, а потврђена је и одлука о трошковима првостепеног из става другог изреке, јер је донета правилном применом одредбе чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП, као и АТ важеће у време пресуђења на основу члана 401 тачка 2 ЗПП.

Како је Апелациони суд отворио главну расправу и одржао једно рочиште, тужиоцу у смислу одредбе члана 153, 154 и 163 ЗПП, припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка у опредељеном износу од 18.000,00 динара на име заступања на једном одржаном рочишту (према опредељеној вредности предмета спора), па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важећој у време доношења одлуке о трошковима другостепеног поступка, а како тужени није успео у другостепеном поступку, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је на основу члана 165 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић